

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.

Kiadó és laptulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk.

Foldozás.

A „Makói Független Újság” száma: Irtá: Kun Béla, orsz. képv.

Bármennyire is vallja azt a Kossuth Ferenc pártja és az Andrassy-csoport, hogy a véderőjavaslatok sorsát nem szabad összekötni a választójog kérdésével, hanem teljesen külön állólag kell megoldani, - mégis minduntalan tesznek nyilatkozatokat a választójogról úgy Andrassyék, mint Kossuth Ferencék és lépten-nyomon elárulják, hogy a válságból való kibontakozáshoz azért nem lehet komoly lépésekkel közelebb jutni, mert a választójogi reform tekintetében ők még ma sem hajlandók hozzájárulni *Justh Gyula* és pártja felfogásához, mely a választójogi kérdést teljesen liberális és demokratikus alapon akarja megoldani és a hazai közéletet izgalomban tartó ezen nagy ügynél nem *foldozást-foldozást*, akar eszközölni, hanem teljesen új állapotokat teremteni, gyökeres átalakulást magával hozó munkát akar végezni.

Ezzel ellentétben *Tisza István* gróf, *Andrassy Gyula* gróf és - sajnos - a *Kossuth Ferenc* vezetése mellett 48-as párt nagyobbik része a választójogi kérdést úgy akarja megoldani, hogy *kitagadotak* ezután is maradjanak, tehát általános megkönnyebbülés, a mostani kuszált politikai helyzet és országos forrongás lidércnyomása alól való általános és végleges felszabadulás ne következék be, hanem a gyu-anyag továbbra is ott maradjon, susztorogjon és igazgasson a nép fiai egy részének lelkében, várva az újabb alkalmat, míg előtörhet s míg a választójogi *foldozott* munkát újra kénytelen lesz majd a parlament a jövőben megfoldozni, vagy keserves családok után ujjal kicsérélni, a helyett, hogy most egy csapásra mindent elintéznék.

Tisza István gróf és *Andrassy Gyula* gróf is belátták, hogy a szakszervezeti munkásokat szintén megilleti a választói jogosultság és tovább már ki nem rekeszthetők abból. Ezzel kapcsolatban mondta *Andrassy Gyula* gróf tegnap a képviselőház folyosóján s ebben egyezik vele *Tisza István* gróf is, hogy az ipari munkásoknak választójogot kell adni, mert azoknak „nagyon erős szervezettek” van. A mezőgazdasági proletárokról, a földmunkásokról és

általában az anyafölddel foglalkozó kisebb ekzsztenciákról azonban már másként vélekednek a gróf urak, azoknak nem akarnak, vagy csak nagyon megkötött módon akarnak választójogot adni. Mintha azok nem emberek volnának, nem lelkes lények s mintha az, aki a termőfölddel foglalkozik, véres verejtékkel öntözvén azt: nem lenne olyan méltó a választójogra, mint az, a kinek grófi koronája van, vagy a kinek pénze, sok földje van, vagy pedig ipari munkával foglalkozik. Az általános választójog nevében nagy kár, végzetes politikai és közéleti bűn volna a jogegyenlőséget így megcsufolni és ötven percentes kiegyezéssel a munkások egyrészét felruházni szavazati joggal, a másik tekintélyes részét pedig továbbra is jogfosztott állapotban vergődve hagyni. Ez a munka csak *foldozás* lenne, porhintés abból a célból, hogy a kik jogot kapnak, azok elhallgassanak, tovább ne követelődzenek és ne törődjenek testvéreikkel, a kik velők szemben egyenlőtlen helyzetben lesznek.

Még egy fontos megjegyezni való van itt. A 67-es gróf urak azért akarják a földdel foglalkozó kismembereket kizárni a szavazhatási jogosultságból, mert ott akár mily mély néprétegekre szállunk is alá, a 48-as pártnak, *Kossuth Lajos zászlójának elszánt, lelkes híveivel találkozunk!* Ez a dolog megejtése, ezt lássa be a *Kossuth Ferenc* pártjának tőlünk, ami választójogi programunktól idegenkedő része is és ne támogassa a 67-es grófoknak olyan tervét, melynek éle a magyarság tulsulya védelmezésének ürügye alatt a 48-as párt és eszme ellen irányul.

Talicskák a járdákon. *Rákossy Gyula* ma indítványt adott be Makóvárosához, melyben azt célozza, hogy olyan utcákon, hol a kocsiút kővel vagy aszfalittal van burkolva, ott tiltassék el a közönség a talicskákknak a gyalogjárón való tolasásától. Az indítványt a városi tanács a legközelebbi ülésén tárgyalja és látja el határozati javaslattal és aztán kerül az döntés végéig a november havi rendes közgyűlés elé.

Országgyűlés.

Justh és Berzeviczy tanácskozásai

A t. Ház ülése.

Expressz tudósítás.

Budapest, okt. 28.

Bécsben közös miniszteri értekezlet lesz, amelyen a magyar kormány részéről gróf *Khuen* miniszterelnök, *Lukács László* pénzügyminiszter és *Boöthy László* kereskedelmi miniszter vesznek részt. A közös miniszteri értekezlet a félhivatalos jelentések szerint csak az argentiniai hus behoratalának kérdésével fog foglalkozni, a képviselőház folyosóján elterjedt hírek szerint azonban szóba fog kerülni a katonai javaslatoknak a Ház napirendjéről való levétele és a költségvetés tárgyalatásának kérdése is. Ez lenne az a fegyverszünet, melyet az ellenzék a kormánnyal a végből kötött, hogy az ex-lex fenyegető veszedelme elkerültesék, de semmi esetre sem vonatkoznék a katonai javaslatokra, melyeknek jelenlegi formája ellen az egész ellenzék végletekig menő harcot vív. Valószínű, hogy ezen a közös miniszteri értekezleten szóba kerül a homo regius kiküldetésének kérdése is, mert az ellenzék komolytalannak látja a tanácskozás mai formátát, amikor a Ház különben általános tiszteletben álló elnöke minden megbízatás nélkül, tisztán a saját jószándékára támaszkodva siettetti a béke előmozdítását.

Ez a körülmény azonban nem zárja ki azt, hogy a 48-as párt elnöke, *Justh Gyula* csupa udvariassági tényből el ne fogadja a Ház elnökének tanácskozásra szóló meghívóját. *Justh Gyula* és *Berzeviczy Albert* ma az elnöki fogadóban közel egy óra hosszat beszélgettek a politikai helyzetről.

A katonai javaslatokhoz ma *Bosnyák Géza* beszélt.

A mai ülést *Náday Lajos* elnök negyed tizenegy órakor nyitotta meg.

Bemutatta a szekszárdi népgyűlés Bécsfalva és polgárságának kérvényét az általános választói jog mellett és a katonai javaslatok ellen, továbbá *Szeged város* feliratát és a felsőszéli népgyűlés kérvényét a katonai javaslatok ellen. *Sopron* feliratát a sajtószabadság

mellett. *Sáros* feliratát az állami alkalmazottak nyugdíjintézményének rendezése végett.

A Ház fél egy órakor tért át az interpellációkra.

Egy névszerinti szavazás után *Bosnyák Géza* Justh-párti beszélt a katonai javaslatok ellen.

Ülés vége 2 órakor.

Elítelt asszony.

Az alberti dráma hősnője.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, okt. 28.

Olvasóink még bizonyára élénken emlékeznek arra a borzalmas tényre, arra a háborzongató bűncselekményre, mely szerint *Turján Györgyné Makoviczky Anna* csanádalberti asszony augusztus hó 7-én éjjel egy ácsbárdal levágta sógorának, *Turján Mártonnak* a fejét.

Az eset úgy történt, hogy *Turján Márton* részeg féjjel éjnek idején, mikor tudta, hogy bátyja: *Turján György* nincs odahaza, behatolt sógornőjének a lakására.

A részeg *Turján Márton* előbb szerelmével üldözte sógornőjét, de miután célt nem ért, ütni kezdte az asszonyt és annak két alvó gyermekét.

A beteges asszonyt mód fölött bosszantotta sógorának garázdálkodása és kifutott előle a konyhába, mikor visszatért, látta, hogy sógora a padkán ül és az ágy végére hajtotta le fejét, hol egyuttal el is aludt. A feldühödött asszony egy pillanatig várt és kis idő múlva felkapta férjének ácsbárdját és azzal úgy sújtott sógora nyakára, hogy feje nyomban elvált testétől.

A bűnös asszony akkor nyomban jelentkezett a csendőrségen és töredelmesen bevallotta bűnét. Az asszonyt letartóztatták és megindult ellene az eljárás.

Ma ült felette törvényt a szegedi kir. törvényszék esküdtbírósa és az esküdtek verdiktje alapján a törvényszék az enyhítő körülmények figyelembe vételével 3 évi börtönre ítélte az alberti rémdráma hősnőjét.

Olcso árak!

[18]

Pontos kiszolgálás!

KOCSIS és SKOPÁL

uj üveg- és porcellán üzletük aug. hó 1-én a Böhm-házban, Ehrenfeld és Spitz vaskereskedők helyén megnyílt.

Épület üvegezés és képkeretezés!!

Menyasszonyi
ajándékok!Vendéglő és kávé-
házi edények!

Régi bosszu.

A haragos cigányok.

(Saját tudósítónktól.)

Makó, okt. 28.

A cigányokról koránt sem lehet azt mondani, hogy bárkivel szemben, különösen pedig saját fajtájuk beliekkel szemben bosszuállók volnának. Lobbanékonyak az igaz, de haragot nem igen szoktak tartani, annál kevésbé bosszút állani.

Ennek az állításnak ellenkezőjét bizonyította most be Apátfalván egy *Batos József* nevű tapasztó cigány.

Pár évvel ezelőtt valami kis munkát elűtött a kezéről *Rostás Ferenc* nevű tapasztó cimborája. Ez óta mindig forrt lelkében a cigánynál nem igen tapasztalható bosszu.

Ennek a bosszunak a héten adott kielégítést az italtól is bátorra tett *Batos József*. Mikor haza felé ment, éjnek idején utja a *Rostás Ferenc* putrija előtt vezetett el. Eszébe jutott a régi konkurrens és ennek alapján feléledt bosszúja is. Megzörgette ablakát. *Rostás* mit sem sejtett, azért kidugta fejét az ablakon, de vesztére, mert ebben a pillanatban valaki fejbe szurta és elfutott.

Rostás másnap a csendőrségen tett feljelentést. A csendőrség a tettest *Batos József* személyében kinyomozta. *Batos* nem is tagadta tettet, de azzal védekezett, hogy konkurrensét akarta megbosszulni.

A csendőrség feljelentése folytán *Batos József* ellen súlyos testi sértés miatt indult meg az eljárás.

Cselédváltozás.

Ujabb panasz.

Levél a szerkesztőhöz.

Makó, okt. 28.

A türhétetlen magasra csigázott cselédbeérek illő mederbe szorítására mint közelebb mondták, nincs más célhoz való eszköz, mint a párisi gazdasszonyok módjára, annak idején nem fogadni cselédet 4-6 hétig, mindaddig míg azok normális bérrrel meg nem elégednek. De hol vagyunk mi attól az önmegtartozó elhatározástól, mikor nálunk többen találkoznak olyan bőpénzi asszonyok, a kik azt kérik az elszegődőtől, mit kérsz? S azok egy bizonyos édes-álszerű összeget alig mernek kibocsátani a szájukon s a teli zsebű asszony nyújtja a foglalót s a bámulatában elképpedt fruskának veszi át a cselédkönyvét.

A helyett, hogy a gazdasszony, vagy akárki legyen az a cselédfogadó egyén, elkérné a kiszemelt lánytól a cselédkönyvet és ha már arra nem tekint is, hogy hol szolgált? meddig szolgált? hogyan szol-

gált? mert az illető képéből nem néz ki valami rosszat, legalább nézné meg azt, hogy mi volt a bére a nyári félévben? S akkor megmondolva, hogy bizony az idén nem volt valami rendkívüli kitünő termés, sem aranyeső nem hullott az égből a nyár folyamán s megmondolva, hogy a téli fél évben lejjebb szállt minden munkabér, ellenben a megélhetés nehezebb, az élelmiszer ára egyre emelkedik: józan ésszel kevesebbet kellene ígérnie a Dömötör előtti bérnél. És ő nemcsak kevesebbet nem ajánl, nemcsak az előbbi bérét ígéri meg a cselédnek a téli félévre, hanem mintha csak lapáttal hányónak kapuján be a pénzt, egy szóra megajánlja a tülekedő cselédnek azt az összeget, amennyire csak feltudta títani a száját.

Hát a cselédfogadó közönség többi részét nem éppen olyan helyzetbe juttatja az ilyen bőpénzi vagy könnyelmű egyén, mint az a kofa, a ki vásárló nagyközönség előtt, jó előre elkapkodja az árukat, hogy aztán ő tőle, második kézből, uzsora kamattal vásároljanak.

Mikor a tömegben ácsorgó lány-sereg látja, hallja, hogy itt-ott nem csak a nyári bért adják meg, hanem van olyan bolond nem egy, a ki még jóval többet is ad, hasztalan alkuszik aztán lefelé a többi gazdasszony, az ártézi kutak vizének nimfái és a püspöki előkert najádjai hátat fordítanak neki.

Bizony ha azokat az elővásárló kofákat megtudják rendszabályozni, hogy ne rabolják ki a nagyközönség zsebéből a pénzt, ezek a bököltsé és a már is elviselethetetlenül magas cselédbéreket is emelő asszonyok is érdemelnek valamit, legalább annyit mint a londoni és párisi kofák, kiket a drágaság miatt elkecsereget gazdasszonyok éppen a mult hetekben megbotoztak és jól megtéptáztak.

m—a.

Nagyszabású bankbukás.

Hol a félmillió korona.

Makó, okt. 28.

E lap hasábjain jelent meg egy közlemény nem régebben „*Általános intelmek*” cím alatt. E cikkben reámutattunk azon veszedelemre, amit a különböző intézményeknél előfordulható becsapás lehetősége hordoz magában, különösen a kellő ellenőrzés hiánya miatt. Példaként „ötletszerűen” felhoztuk a pénzintézeteket, ahol sok ember érdeke találkozik és így sok érdekelte károsodhat a jóhiszeműség, vagy a bizalomnak méltatlan kezébe való elhelyezése folytán. Reámutattunk a régebben felmerült Csanádmegyei bank bukására, amidőn az egész megyében igen sokan szenvedtek érzékeny károkat.

Alig telt el pár nap és ime, a Csanádmegyei bankbukáshoz hasonló eset merült fel. Hasonló becsapás rántott bele a bajba egy pár pénzintézetet és sok magán egyént. Érdekes a legutóbbi cikk megjelenésének és az újabb bankbukásnak időben való találkozása — időszertisége és a két eset azonossága. Az újabb eset a *nagytapolcsányi takarékpénztárral* történt.

A bűneset folytán a nyitrai ügyészség bünyügyi zárlatott ren-

delt el. A vizsgálat kiderítette, hogy az *igazgatóságot bűnös vizsgálások* terhelik. *Mintegy félmillió koronáról egyáltalán nincs elszámolás és annak hova fordítását nem tudják megállapítani.* Az igazgatóság egyes tagjai értéktelelen, de nagyszámú váltókat helyeztek el az intézetnél, hamis betétkönyvekre vettek fel pénzeket dunántúli és királyhágóntúli pénzintézeteknél. A takarékpénztár bukása magával rántotta a Chinolani Népbankot és a Surányi Takarékpénztárt.

A károsultak nem hallhatták meg a mi intelmünket, sőt későn is juttatott volna hozzájuk az intő szót, mert már akkor a bűnös manipuláció magvait elhintették, sőt a bűn megtorlásra való gyümölcsei erősen érőben voltak. — Nem felesleges azért a nagytapolcsányi takarékpénztár esetét az általános intelmekkel kapcsolatba hozni és feleleveníteni, mert ami már nem használható ottani károsultaknak, intő például szolgálhat másoknak.

Igaz, hogy sokban helytelennek látszik a bűneset közzététele, mert a bűnre hajlandósággal felruházott alakok tanulnak, de viszont az áldozatok vigyázatára későbbek, és jobban megmondolják, hogy óvakodni kell a fosztogató bandáktól.

Az edelényi véres ój.

A rablógyilkos Regula.

— Telefon értesítés. —

Miskolc, október 28.

Megcsappant érdeklődés mellett folytatták ma a tárgyalást Miskolcon ifj. *Regula Ede*, az edelényi hármis rablógyilkosság tettesének bűnpörében. *Geöcze* elnök a rendes időben, délelőtt fél 10 órakor nyitotta meg a tárgyalást, mely *Bulyovszky* főügyész helyettes és dr. *Lengyel Zoltán* védő közt lejátézdott, kisebb incidenssel kezdődött.

Rátértek ezután a tanúk kihallgatásának folytatására.

Mint tanu *Ebner Lajos* kir. ügyész állt elsőnek a bírák emelvénye elé. Felmutatja azt a véres inget, amelyet a Bolóvában találtak s amelybe egy nagy kő van kötve. Elmondja, hogy az inget egy *Gáspárné* nevű asszony találta, de semmi jel sem vall arra, hogy összefüggésben volna a gyilkossággal. Valószínűleg később került a Bolóvába, mert a víz első lecsapolásánál nem volt ott.

Lengyel védő: Az egyik meglepetésből a másodikba esem. A csendőrség visszatart bűnjeleket, nem küld be két baltát a bűnjelek közé s most hallanom kell, hogy az ügyészség is visszatartott egy bűnjelt: a véres inget.

A véres inget bűnjel gyanánt a bíróság őrizetbe veszi.

Sorra jöttek ezek után *Gáspár Józsefné*, aki a véres inget találta, majd szintén mint tanu *Regula Róza* jön sorra. Utána a meggyilkolt *Czeislerné* édesanyját *Deutsch Miksánét* és *Tóth Istvánt* hallgatták ki.

Hősködő fináncok.

Roham az országuton.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, okt. 28.

Furesa háboru folyt e hó 23-án az Apátfalva—Ócsanád közti elvonuló országuton. Hogy mi idézte fel a háboru szelét, nem tudhatjuk, de alaposnak látszik a sejtésünk, hogy az egyik oldalon küzdő hadiak által tulontul beszédett szeszés folyadék fűtötte a harci készség lombikját annyira, amennyire nem is kellett volna.

Harctéri tudósítónk különben a következőkben számol be a nagy eseményről:

Az apátfalva—Ócsanádi országut a legforgalmasabb közlekedési utak közé tartozik. A nap egész hosszában, kora reggeltől késő estig s különösen a kocsiútnak egész raja jön-megy ez országut hosszában. Makóiak, apátfalvaiak, magyarsanádiak, Ócsanádiak és nagyszentmiklósiak különösen sokan közlekednek ezen az uton.

Ilyen forgalmas volt ez az országut e hó 23-án is. Kocsik jöttek s kocsik mentek mindkét irányban sűrűn egymás utánban.

Egyszerre csak azonban hirtelen megakadt az egész kocsi közlekedés. S a fennakadásnak különös oka volt.

Két finánc tünt fel a kocsi elején. Nem a mindennapi, esendes mozgásukban, hüvelybe dugott fegyverükkel, hanem teljes harci készséggel feltűzött szuronyval tünt fel a két finánc-hadfi a kocsi között.

A legelől halladó kocsinak távolabbról szaladt neki a két finánc s szuronyt szegezve adták ki a vesztjósó „komandót”: — „megállj!”

A szurony hegye a lovak szügyének volt irányítva, mit tehetett volna hát a kocsi szegény tulajdonosa, megállította kocsiját s szerényen kérdezte a finánc-hatalmasságtól, hogy mit akarnak tőle.

A két finánc a kérdésre röhögve válaszolt:

— Csak azt akarjuk tudni, van-e szép lánya, mert akkor elmennénk hozzá.

Ezzel tovább ugrált a két hős a következő kocsihoz s aztán tovább, tovább, valamennyit szuronyt szegezve megállították.

Kérdőre vonták a két fináncot, hogy mire való ez, mire azt felelték: mi közük hozzá!

Az embereket felháborította ez az otromba „viccelés” s utójára feltűzött szuronyaik dacára úgy vette észre a két hős, zöldbajtókás hadfi, hogy — *szegyen a futás, de hasznos.*

Igy aztán elmúlt a csata, de figyelmébe ajánljuk a makói pénzügyi biztosságnak a finánc-legényeknek ezt a — manóverét.

— *Téglgyári vizsgálat.* *Galam-bos Ignác* dr polgármester ma délután váratlanul megjelent egy bizottsággal a városi téglgyárnál és ott vizsgálatot tartott. A bizottságnak feltűnt, hogy a kiaknázott földből aránylag csak igen kevés nyers téglá került ki, ezért a polgármester most ez irányban kiterjesztette a vizsgálatot.

A közkedvelt makói IDEÁL-crème, ma már a legtökéletesebb arcfinomító

vegyi készítmény, mely állandóan használva, az arcnak üdeséget, szépséget kölcsönöz. Egyedül a készítőnél,

Kudar Lajos

makói újvárosi gyógyszerárban kaphatók.

Ideál-crém 1 tégl 1 korona, Ideál-tej 1 korona, Ideál-szappan 70 fillér, Ideál-pouder 3 féle színben, u. m.: fehér, róza és krém színben, dobozza 1 kor. Csak az a valódi készítmény, mely törvényes védjegyben KUDAR-névvvel van ellátva. E készítmények Párisban 1897-ben aranyéremmel, díszokl. és francia éremkeresettel lettek kitüntetve!

NAPI HIREK

Tájékoztató,

Naptár. Október 29. Vasárnap. Római kath. A 21. Narcisz Gör. kath. Október 16. B 20 Long - Nap két 6 óra 36 perc, nyugszik 4 óra 51 perc.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Változó, felhős idő várható, lényegtelen hőváltozással és elvétve esővel. - Sürgönyprognózis: Változó, enyhe, elvétve csapadék. Déli hőmérséklet: 11-2 fok Celsius.

Az egészségügyi bizottság ülése. A közegészségügyi bizottság eddig az a szakosztálya volt Makóvárosának, melynek véleményét a legribb esetben kértek csak ki, illetve vették igénybe. Most, hogy a kolera fenyeget bennünket, erre a bizottságra is rákerült a sor. Mióta a kolera veszedelem fenyeget bennünket és a hatóságoknak e veszedelem észbe juttatta, hogy van egészségügyi bizottság is, azóta más olyan dolgokban is kikéri ennek a bizottságnak véleményét, melyben annak véleményét mondani hivatás. Most újból összehívta Galambos Ignác dr. polgármester a város közegészségügyi bizottságát november 4-én délelőtt 10 órára. A hentesek és juh-hus mérők, mint lapunk közléséből is ismeretes, küldöttségileg kérték a város polgármesterét, hogy az új husvágási szabályrendeletben előírt védőponyvak helyett hűsmérő bódékat állíthassanak vagy a város állítson ilyeneket, melyeknek hasznosbéréit ők fizetik. A polgármester a hentesek küldöttségének, mint azt megírtuk, nem adott érdemleges választ, hanem ezért összehívta a város közegészségügyi bizottságát, hogy ez mondjon véleményt a bódék felállítására tárgyában, ezért hívta össze a polgármester november hó 4-re a város közegészségügyi bizottságát.

Uj jogtudor. Lőkös Zoltán makói ügyvédjelöltet a budapesti tudományegyetemen ma doktorrá avatták.

Személyazonossági tanuk. A holnapi törvényhatósági bizottsági tag választásához Makóra a törvény értelmében a vármegye alispánja Bán Zsigmond dr városi közigazgatási ügyész és Gorcsa Péter városi tanácsjegyzőt rendelte ki.

Bezárt ovoda. Hervay István alispán Istók Barnabás dr. megyei főorvos véleménye alapján ismételt bezáratva bizonytalan időre a Szent János téri ovodát az ott működő dada családjában fellépett ragályos betegség miatt.

A halottaknapos koszorúk árulása. Megírtuk azt, hogy Rákossy Gyula rendőrkapitány a kereskedelmi miniszter egyik rendelete értelmében elrendeli, hogy halottaknapos művirág koszorúkat csak azok árulhatnak, kiknek arra iparigazolványuk van, élőnövény koszorúkat pedig csak azok, kiknek tulajdonán a növény termelt. Ezen intézkedés folytán nálunk tömegesen váltották ki ez iparigazolványukat. Többen azonban az alispánnál kerestek orvoslást a rendőrkapitány intézkedésével szemben, mire az alispán utasította a városi tanácsost, mint elsőfokú iparhatóságot, hogy a panaszok ügyében intézkedjék. Az alispán felhívása folytán a városi tanács ma délelőtt Galambos Ignác dr polgármester elnöklésével ülést tartott és az élővirágból kötött koszorú készítését csak alka-

lomszerű háziipari foglalkozásnak minősítette, melyhez iparigazolvány nem kell. Így élővirág koszorút halottak napjára bárki árulhat. Ellenben művirágból készült koszorúk árulásához iparigazolvány kell.

Tűz. Ma délelőtt Nacsá György Kossuth-utcai házában udvarán eddig ismeretlen okból kigyuladt egy szin, de sikerült a tüzet még az előtt eloltani, mielőtt nagyobb kárt okozott volna.

Uj tűzoltószerek. Rákossy Gyula, mint azt a nyár folyamán megírtuk, fogyatékosnak találta a város tűzoltó szerelvényét és azoknak szaporítása érdekében indítványt adott be a városhoz. A képviselőtestület elvette a rendőrkapitány indítványát, mi ellen a rendőrkapitány a vármegyéhez felelt. A vármegye újabb megfontolás végett visszaküldte Rákossy indítványát a városhoz. A városi tanács ennek alapján azon javaslat mellett terjeszti újból a képviselőtestület elé az indítványt, hogy a városi tanács bizassék meg a legszükségesebb és hiányzó tűzoltó szerelvények beszerzésére.

Vigyázatlan gazdálkodó. Gruncity Mlada battonyai gazdálkodó ma hajnalban kiment szántani és égő pipáját a koesin felejtette, miről előbb a suba fogott tüzet, majd lángra lobbant a koesi, mit a tulajdonos később észre és az teljesen elégett.

Karhatalommal elvett gyermek. Fűrge István évek óta van viszonyban, illetve elváltan élt feleségétől, Molnár Viktóriától, de a két gyermek eddig az asszonynál volt, minthogy Julianna nevű leánya ez évben a hetedik évét betöltötte, így az árvaszék a gyermeket az apának ítélte oda. Az asszony azonban megtagadta a gyermek kiadását, azért a rendőrség ma délelőtt karhatalommal vette el az anyától a gyermeket.

Két napig részegen. Mészáros József földéaki ember fogadásból 25 üveg sörrel ivott meg s attól úgy berugott, hogy két napig eszméletlenül feküdt. Ekkor is orvost kellett hozzá hívni, ki eszméltre térítette.

Leégett putri. Fustyák Péter magyaresanádi cigány putrijának kénye rosz volt. Erről tüzet fogott a zsüpfedel és a szegény cigány putrija földig leégett.

Elfogott cigánybanda. A nagylaki esendőség az éjjel egy hat tagú cigánybandát fogott el, kiket fogva tartanak, mert főbb lopásban vélik őket bűnösöknek.

Mikor a kályha nagyon magas. Józsa Pál nagybányai lakos a napokban egy magas vaskályhát vásárolt, mely a lakásnak csaknem a mennyezetét érte, Irma este erősen befüttötte a kályhát, miről tüzet fogott a mennyezet és a ház leégett. A kár 1000 korona, amely biztosításból megtérül.

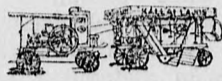
Záróra után. Rácz Antal földéaki lakos az éjjel kissé ittasan beakart menni a nagykorosmába. Minthogy a korcsmáros az ajtó kinyitását megtagadta, azért Rácz Antal az összes ablakokat bevverte. A magáról megfeledkezett részeg ember ellen megindították az eljárást.

Cigaretta- és kisgyermek. Tegnap délután Szántó Béla és Bánszki Mátyás négy éves kisgyermeknek valahogyan cigarettára tettek szert és kimentek cigarettázni a Szántóék tanujára. Természetesen a szalmakazal mellett nyújtották rá. Csakhamar lángra lobbant a szalmakazal és földig leégett. A kár 500 korona.

Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek: Igaz István Székely Klárával, Legyel Mihály Varga Viktóriával, Nacsá Imre Nacsá Juliannával, Takács István A. Kovács Erzsé-

bettel. — Házasságot kötöttek: Mándoki Sándor Miklós Rozáliával, Nagy Gy. Bálint Kocsis Lidiával, Boros János Pálffy Annával. — Elháltak: Hajnal Rozália 9 éves, Szücs István 5 hónapos, Mészáros Erzsébet 20 hónapos, Gera Mihály 82 éves, Csonka Imre 5 hónapos, Elán Katalin 25 éves korában.

A császár büne. Nagy embereknek nagyok az erényeik, de nagyok a bűneik is. Egy uralkodó kormányzása nagy áldás, de nagy átok is lehet népre. Szomorú példa erre a római Néró császár története, aki a keresztények keresztre feszített testeiből csinált fátylát s kegyetlenkedéseire még ma is borzalommal lehet gondolni. A makói Uránia-színház, mely az új szezonban oly fényes és kitűnő programmal dolgozik, hogy hasonlót még a fővárosi mozgóképszínházak se produkálnak, szombati és vasárnap előadásain, hatalmas műsor keretében mutatja be ezt a szenzációs képét s úgy ezzel, mint többi nagyszerű és teljesen új képeivel csak fokozni fogja a közönség eddig is kiérdemelt elismerését.

Az egész országban legjobban kedvelik a Kállai Lajos motoroséplőkészleteket, mert azok az összes motorok között valóban a legegyszerűbbek és a legkisebbek, melyek legjobban és legkönnyebben tudják kezelni. Ezen oknál fogva lettek Kállai Lajos motorai az összes kiállításokon első díszoklevelekkel, arany- és ezüstérmekkel kitüntetve. Figyelmeztetjük a tisztelt gazdálkodóknak, hogy ezidőszere Kállai Lajos motorgyárából sok száz motoroséplőkészlet van az országban kitűnő sikerrel működésben. Mindenki saját érdekében eszelezkedik, ha ezen mindenütt legjobban bevált és az egész országban ismeretes egyedül létező legegyszerűbb és legkisebb benzinnemű motoros éplőkészletekről árjegyzéket kér és felvilágosításért Kállai Lajos motorgyárához (Budapest, VI., Gyár-utca 28. szám al.) fordul, mivel a hirneves valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest, VI., Gyár-utca 28. szám alatt kaphatók. Saját érdekében mindenki jól vigyázzon Kállai Lajos motorgyár pontos címére és főképp a „LAJOS” keresztnévre, nehogy más hasonló Kállai cégekkel Kállai Lajos hirneves motorgyárát összetéveszteni. Saját pénzének ellensége, aki más motort vesz, mint Kállai Lajos-félt, mert Kállai Lajos motorai az egész országban a legjobbaknak vannak elismerve. Minden gazdának legyen óvatos, ne kérjen kíváncsiságból mindenféle hangzatos nevű cégektől motorárllapot, mert másnap már az ügynökök, kik magukat gyári főtisztviselőknak, titkárnak, főnöknek, sőt gyárosnak adják ki, zaklatják szerződés-kötés végett. A gazdálkodóknak tehát saját érdekében figyelmeztetjük, hogy motorvásárlás végett csakis a jó hirneves, az egész országban már általánosan ismert Kállai Lajos motorgyárához Budapest VI., Gyár-utca 28. forduljon, hol pontos jó kiszolgálás mellett előre biztosítva lehet, hogy a legkisebb motoroséplőkészletet kapja.

Az egész országban legjobban kedvelik a

„Pesten ez így szokás.”

Hazajött pofozkodni.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, okt. 28.

A közmondás azt tartja, hogy ha két ember veszekszik, a harmadik örül. Erre a közmondásra azonban eseményen rácafolat a Barna Ferenc esete. Mert itt a harmadik járt rosszul.

Barna Ferenc cipész egy udvarban lakik Makón a Verebes-utca 13. szám alatt Váci István kőművesrel és ennek nevével.

Csendes, jóra való népség mind-egyikük, egyik sem árt semmit a másiknak, nincsen is egymással semmi bajok se.

Történt azonban, hogy Váciéknek a fia Váci Ferenc, aki Budapesten cipészsegédeskedett, hazarándult pár napra szülővárosába s szüleinél szállt meg.

Szeptember 5-én valami erősebb nézeteltérés lehetett a vendégfiú és anyja Vácziné között, aki különben csak mostoha anyja a fiúnak. Mert este úgy 8-9 óra tájban, a mikor Barna Ferenc már az igazak álmát aludta szobájában, egyszerre csak haragos és nagyon hangos zaj verte fel a kis udvar esendjét. A zajra Barna is felriadt első álmából s mindjárt rohant kifelé, megnézni, hogy mi történik. Ekkor látja, hogy Váci Ferenc veszekedik a mostohájával, éktelen szavakkal szidalmazva azt.

De alig hogy meglátta ezt Barna, anélkül, hogy ő is valamit szólott volna, se szó, se beszéd Váci Ferenc jól pofon teremtette a kíváncsi Barnát.

Barna Ferenc a váratlan pofon miatt való nagy meglepetésében alig tudott szóhoz jutni. A mikor mégis felocsudott, érdeklődni kezdett s megkérdezte:

— Miért volt ez Váci ur?

Váci pedig a világ legtermészetesebb hangján s a legnyugodtabb flegmával ekként magyarázta meg röviden a hatalmas pofonnak mielőlt való eredetét:

— „Pesten ez így szokás”.

Hogy ez a „pesti szokás” mennyiben fogadható el Makón, azt a makói büntető járásbíró fogja megmondani, ahová Barna Ferenc feljelentette a szokás gyakorló Váci Ferencet, így adván elő a tényállást, a mint elmondottuk.

Mára már ki is tüzték a tárgyalást, de nem lehetett megtartani, mert Váci időközben ismeretlen helyre távozott. Ekkor csak később tudhatja meg pesti szokás — makói következményeit.

November 1-re kiadó

két utcai szoba

konyha, kamra és faskamra. Ugyanott használt ajtó és ablakok eladó.

Kapusi fűszerkereskedőnél, Megyeház-utca.

Valódi, tiszta kék-szilva

pálinka

teljesen szeszmentes 1 frt. literje Iritz Sámuel özv. cégnél.

Gyönyörű fényképek!
Olcsó árak!

Enyveshát!

A legújabb amerikai fényképek 12 darab 70 fillérért kapható

Schwartz Samu műtermében este 8 óráig vilanyfény o o mellett. o o

Negy képekben művészes kivétel!

Elfogott betörök

Nagylaki suhancok kiruccanása.

— Sajt tudósítónktól. —

Makó, okt. 28.

Lackovics Aladár és Miklovics Mihály nagylaki suhancok arról ismeretesek, hogy minden héten hol egyik, hol másik helyről lopnak el valamit. Nem nagy dolgokat igaz, de ha valahonnan egy kisebb dolog eltűnt, azt rendszerint meg lehetett találni Lackovics Aladárnál, vagy Miklovics Mihálynál.

Mínt hogy a két csavargó Nagylakon nem a legnagyobb szerencsével operált, egymással szövetségbe, áttették működési helyüket Sajtényba, azon hitben, hogy ott nincs a rendnek és vagyonbiztonságnak annyi éber őre, mint Nagylakon.

Tegnap délután átsétáltak tehát a szomszédos Sajtényba, hol előbb terepszemlét tartottak és abban állapotok meg, hogy kirabolták Janeszku Dénes mészáros üzletét.

Este sokáig ott ólálkodtak Janeszku Dénes háza előtt és mikor észrevették, hogy Janeszku elment hazulról a korcsmába, akkor ők is munkába állottak. Kivülről feltörték a mészárszék ajtaját és behatoltak a mészárszékbe.

Bizonyára nem a legnagyobb szakavatottsággal végezték a munkát, mert a zörgésre fölébredt Janeszku felesége és a hátsó kapun át férjéért szaladt.

Mire vissza jött az asszony férjével, akkorra a két betörő összeszedte a tiók feltörése után a mészárszékben a pénzt és megléptek.

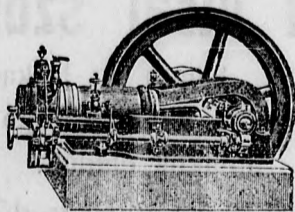
A hatalmas erejű mészáros biciklire kapott és a betörők keresésére indult. Nem sokáig kellett keresnie, mert a falutól nem messze két gyanus alakot pillantott meg, kik nagyon megijedtek, mikor megszólította őket.

Janeszku mindjárt tisztában volt azzal, hogy mészárszékébe a két suhanc tört be. Néhány pofont osztott ki közöttük, mire azok úgy vallottak, mint a karika csapás. Később a pénzt is átadták Janeszkunak, ki visszakisérte a két betörőt Sajtényba és átadta őket a csendőröknek, hol megindították ellenük betöréses lopás miatt az eljárást.

Nyersolaj szivógáz diesel

MOTOROK

benzin és lokomobilok

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ. Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára.

VEZÉRKÉPVISELŐ:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, V., Koháry-utca 4. sz. (Alkotmány-utca sarok.)

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: Ő maga. (77)

IX.

A vérfürdő.

Teljesen meg voltam gyógyulva — új ember voltam, erőre óriás! Ezt a gyógymódot az orvos uraknak ajándékozom.

Haladéktalanul lesiettem a lagunába s alaposan megmosakodtam, bizonyos szappanszerű anyaggal dörzsölve magamat s azután alá s fel futkározva a parton, hogy megszáradjak.

Ez a frissen elejtett állat hullájának felhasználása általános a benszülötteknél komoly betegségek keretében s ezt csalahatlan kurának tartják. Az én esetemben tagadhatatlanul meglepően hatásos volt.

Ekkor aztán a bivalytehén megfogására fordítottuk figyelmünket, mely még mindig ott kerülgette bebörtönzött bornyát s csak pár percre hagyta magára, hogy kissé legeljen. Karókból aklot csináltam s abba tereltem be a tehenet. Két napig tartottuk ott étlen-szomjan, hogy megszelidítsük s még a kis bornyát sem bocsátottuk hozzá. Azután közeledtünk az állathoz és egészen jámbornak találtuk, elfogadott a kezünkből élelmet és vizet, mintha csak a legszelidebb siementháli lenne.

Ugy találtam, hogy meg is tudom fejni s biztosíthatom önöket, hogy nem izleltem soha pompásabb életet ennél a friss tejnél. A következő napok alatt ugyszólván nem is igen ettem egyebet s csodálatos módon meghiztam tőle. A leölt bivaly husához magam nem nyultam, hanem oda adtam a feketéknek, kikre roppant nagy benyomást tett hősiségem, mint hatalmas vadászé.

Ők maguk is többször vadásztak bivalyra dárdájukkal, de mindig sikertelenül.

A bika bőrt lenyuztam s egy nagy köpenyegét csináltam belőle, melyet nagyon is hasznosnak találtam a bekövetkezett esős időszak alatt. Olyan kemény volt, mint a deszka és majdnem félujjnyi vastag.

Mikor Davis kapitányhoz visszatértem, újra egészen jól és erősen éreztem magamat s három vagy négy hónapig maradtam náluk, majdnem naponta vadászva (voltak ott vad pónnyk és angol szarvasmarhák is, az egykori gyarmat maradványai) s minden dolgotban informáltatva magamat.

Sokat beszélgettem magával Davissal is s tőle hallottam, hogy Port Darwinban valószínűleg fogok találni fehér embereket, ez azonban még 3-400 mérföldnyire van onnan. A Port Essingtonban élő törzs csak mintegy ötven lélekből állott.

Ez 1868. körül volt. Davis kapitány, ki szenvedélyes dohányos volt és bármely távolságra kész volt elgyalogolni.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR. *)

Bucsuzás.

Makóró való végleges eltávozásunk akalmával minden ismerősünktől, jóakarónktól, kiktől személyesen bucsút nem vehettünk, valamint az egész város lakosságától ezuton veszünk bucsút és mondunk istenhozzádot. Az emlékezés meleg érzésével lelkünkben távozzunk, kérve mindeneket, kik jó szívvvel vannak hozzánk, hogy tartsanak meg szívük szeretetében, jóakarataiban és emlékeztükben s ezért mi hálások leszünk és emlékeztetjük a távolsággal, az elválással nem gyengül meg mi bennünk.

Makó, 1911. évi okt. 28-án.

Borsi Imre és neje.

Nyilatkozat.

Alulírott Fodor Sándor makói Zrínyi-utcai lakos elismerem, hogy 1911. szeptember 10-én a Kiss József és a Kapitány Jánosné korcsmájában Szabó Ferenc Kelemenhid 122. szám alatti lakost minden ok nélkül megsértettem. Ezért tőle ezuton is ünnepeyles bocsánatot kérek.

Makó, 1911. okt. 28.

Előttünk: Fodor Sándor.
Dr. Kozma János,
Dr. Kiss Pál.

(* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.)

Közgazdaság.

A makói piacról.

Gabona árak:

Buza:	22-40	22-80	K.
Kukorica:	20-	20-40	"
Árpa:	17-50	-	"
Zab:	18-	-	"

Az árak 100 kilogrammonként értendők.

Hagyma árak:

Vörshagyma:	14-	-	K.
Foghagyma:	16-	17-	"
Dughagyma:	19-	-	"

A hagyma árai 100 kilónként értendők.

A Sirkert-utcai Kiss István-féle 16. ujszámú

háza

általam kedvező áron eladó.
Kuliner Sándor.

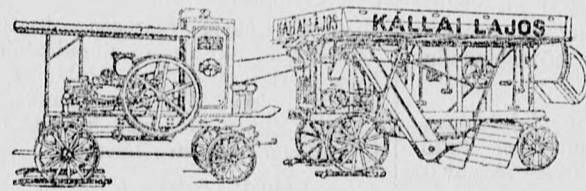
széna
Here-szaima
polyva

kisebb és nagyobb mennyiségben kapható

Iritz Sámuel özv. cégnél.

A köztudatba ment át,
hogy csakis

Kállai Lajos motorgyára

Budapest,
VI., Gyár-utca
28. szám.

szállítja teljes jótállás mellett a leghirnevesebb motorcséplő-készleteket.

Saját érdekében kérjen mindenki gazda disz-főrlapját, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés!

KÁLLAI LAJOS hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel.

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Dessewffy-tér 31 szám alatt o o o levő kovács- és lakatos műhelyemet nagyobb szabású

iparteleppé alakítottam át,

melyet a legmodernebb munkagépekkel szereltem föl. — Így abban a helyzetben vagyok, hogy úgy a kovács, mint a lakatos munkák körébe tartozó megbízásoknak a legpontosabban és legjutányosabban teszlek eleget. — Különös figyelmébe ajánlom a nagyérdemű közönségnek autogén-heggesztő berendezésemet, mely 1 millimétertől 250 milliméterig vág és heggeszt. — Raktáron tartok láncos kutakat és mindenféle gazdasági gépeket.

Kérve a nagyérdemű közönség b. pártfogását

tisztelettel

Gulácsi János.

(20)

Kovács segédekkel felveszek magas fizetéssel.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Makói Uránia-színház.

Itt még nem látott fényes nagy előadások lesznek

vasárnap délután 4, este 8 a makói Uránia-színházban. A nagyhatású, teljesen új műsor ez:

A császár büne.

Szenzációs történelmi dráma.

A hamis pénz. Kacagató történet.

Az asszony.

Megható dráma az életből.

A kaukázus és vidéke. Cyönyörű természeti felvétel. Az udvarias ember. Humoros. Elkésett boldogság. Nagyhatású dráma. A rákember. Mindenkinek muszáj nevetni.

Kezdeté este pont 8 órakor.

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 60 fillér, III. hely 30 fillér. Karzati ülőhely 50 fillér, Karzati állóhely 20 fillér. Gyermekek az I. és II. helyen a helyárak felét fizetik. Tisztelettel:

Az igazgatóság.

Különleges pálinka-örjegyék.

5 éves kajszin-barack pálinka literje 1 frt. 50 kr.

10 éves kajszin-barack pálinka literje 2 irt.

Valódi ó-törköly pálinka literje frt. 20 kr.

Iritz Sámuel özv. cégnél

Valódiságért szavatosságot vállal a cég.

Mérleg-kiállítás**Makón****Halász Á. gépraktárában**

legujabb mérlegekből.

Érdemes megnézni.

Egy jó magaviseletű azonnal felvétetik.

f i u

Kezdő havi fizetése 12 korona.

Utolsó évben havi fizetése 20 korona.

a Makói Független Ujság

nyomdájában.

Glück Samu

Csanádmegye legnagyobb gépraktára

Makó, (főter.)

A legolcsóbb árban és kedvező fizetési feltételek mellett szállít: Legjobb minőségű acélból készült egyes és kettős ekéket és ekefejeket, tárcsás-, fogas és láncboronákat, világhírű „Losonci Drill“ hengeres szerkezetű vetőgépeket, műtrágya-szóróval kombinált, mérilős szerkezetű „Rekord Drill“ vetőgépeket, páros-sorú legtokéletesebb Kalmár-féle rostákat, triőröket, ujonnan hitelesített mérlegeket és sulyokat, répavágókat, lábhalhajtós morzsolókat, vízmentes-ponyvákat, zsákokat, gép-szijakat és olajokat, legujabb szerkezetű varrógépeket és kerékpárokat, gummik és keo rékpár felszereléseket mindenféle kerékpárhoz. o Gramofonok- és legujabb lemez-ujdonságok nálam minden időben megtekinthetők és beszerezhetők.

Bor eladás! Saját termelésű tisztán kezelt

tárnoki

BORAIMAT

zárt üvegekben, literjét

36 krajcárért

árusítom. — 10 literen felüli vételnél 2 krajcár, 100 literen felüli vételnél 4 krajcár árkedvezményt adok. — Továbbá ajánlom kis-kazánon főzött, tiszta

törköly-pálinkáimat

poharanként is. — Tisztelettel

Kocsis Sándor

Makó, Damjanics-utca 4. szám. a.

Gyomorhaj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű háziszser

(elix. fum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorirgást, hasmenést és egyéb gyomorfájást. Hirtelen rosszullét és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható:

WÉBER & BÁRÁNY gyógyszer-tárában.

Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon elix. fmar off védjegy rajta van.

egy harisnyakötővel, mire a könyvet egy vassal kivert ládába zárta, mely vaslánccal a falhoz kovácsolva, az ágya alatt állott.

Erre a nyakába kanyarította a kis köpenyét, aszott kis fejére tette ócska nagy kalapját s a szokásos óvó rendszabályok mellett oda hagyta a lakását, hogy egy órácskát Cruschellóval töltsön.

Hogy rejtőzködjék az emberektől, arra most nem gondolt. Ellenkezőleg a vén ármányosnak kedve tellett benne, hogy egyszer igazán szíve szerint mulasson kinzói fölött.

— Óh, Don Cyrillo, óh szent atya! Adj nekem három számot, a Madonna del Carmine megáld érte! — nyöszörögte egy boglyas vén asszony, ki a házajtó előtt ülve, fonogatott.

Egy vízholdó durva hangon rákiáltott:

— Holla! Hé, barát! . . . Mikor kapom meg már a számjaimat?

— A számjaidat? Igen, csak a kezem közt volnának már, még nagyon bizonytalanak! felelte a barát.

— Nem tesz semmit. Csak ide velem!

— A héten nem akart megjönni a horoszkópom. Az átkozott Saturnus elállja előttem az utját a Banknak . . .

És Cyrill barát vihogott magában, fenségesen mulatott a csinyen, melyet a városrész összes boszorkányával és kotnyeles kamaszaival szemben elkövetni szándékozott.

— Nos, mindamellelt próbát tehetsz a 12-essel és a 75-essel. De gyengén tégy, mert csak homályosan látom őket.

rézve . . . A pár napra szükségem van, hogy apró-cseprő ügyeimet rendbe hozzam. Bizom Istenben, hogy segítségemre lesz, hogy önt és egyuttal magamat is kiragadjam a kárhozból.

— Valóban hinni kezdem, — mondta a báró képmutatón s megtört, fájdalomdult arcot erőlködött mutatni — hogy maga az uristen küldte önt utamba. A villában fogom tehát magát várni. Csak legyen rajta, hogy távozását senki észre ne vegye. Ez a toladó népség egész a mennyekig üldözné önt és a számjait.

— Azt nagyon jól tudom; azért már gondolkodtam is módról, hogy a kíváncsiakat tévutra vezessem.

— Jó; de aztán hozza magával a pénzt. A szó szoros értelmében éhen halok.

— És ön gondoskodik ügyvédről.

— Ismeri maga Don Nunziantét?

— Nagyon jól. Becsületes ember.

— Magamhoz rendelem őt és egészen nyugodtan megczináljuk a szerződést . . . . Isten vele, Don Cyrillo!

— Az ur legyen önnel, Eccellenza! Tehát csütörtökre!

A báró távozott.

Don Cyrillo hamarosan bezárta az ajtót mögötte s kezeit dörzsölve tért vissza a szobába, mint aki tudja, hogy jó üzletet csinált.

S az ördög kertjét valóban nem lehetett volna nagyobb gonddal megművelni, mint ez a furfangos vén ember tette.

Igy kalkulált:

1000 mm. elsőrendű
here-széna,
2 kazal here-szalma
eladó, Iritz Sámuel
özv. cégnél.

A Gyilkostó melletti
két járandóm eladó.
Megyeház-utca 11. szám alatti
házamban kiadó egy
udvari lakás.
Értekezni a lakásomon:
Szabó Imréné.

NŐI FELÖLTÖK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legújabb őszi- és téli ujdonságokban;
színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből
o o Bábé- és leányköpenyek, felülkő különlegességek. o o
Mértékszerű rendelek elsőrangú munkásokkal saját
műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!
Agynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és
fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék.
Keresztelő párnák,
fejkötők és himzet
piqe paplanok.
Női bluzok a legizlé-
sebb kivitelben.

Szőrmeárak,
boák, muffok a legegyszerűbbtől a
legfinomabb kivitelig.

Legújabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és
gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások
a legújabb divat szerint.

Pártos E. és Tsa Makó. Főter, (az
Otthon-kávéház mellett)

FIGYELEM!

ÉRTESTÍTÉS!

Aki földjére és házára
hosszu vagy rövid le-
járati törlesztéses

4, 4 $\frac{1}{2}$, 0 $\frac{0}{10}$ Pénzkölcsönt

akar fölvenni, vagy aki építeni szándékozik és ahhoz I. és II. helyre

épitkezési kölcsön

szükséges, az forduljon bizalommal az alanti bankirodába,
mert megbízást kaptam az ország legnagyobb pénzintézetétől,
hogy megfelelő tőke törlesztéssel 10 évtől 60 évig terjedő időre
folyosíthatok 4, 4 $\frac{1}{2}$ % kölcsönt. Megbízatom folytán a kölcsön
megszerzését teljesen díjtalanul eszközölöm, mivel intézeteim által
leszek honorálva. **Kenyeres Izsó** Makó, Uri-utca
Bóhm-féle ház.

Ügynökökkel kérem nem összetéveszteni.

Egy jó órát szerezhethet magának

vagy divatos arany- és ezüst ékszereket m. kir. fémjellel
ellátva rendkívül jutányos árak mellett.

Menyasszonyoknak és vőlegényeknek 10 százalék áren-
gedmény. Erős vasuti és munkás órák pontosan besza-
bályozva jótállás mellett. Régi nagy tört aranyat a leg-
magasabb ártan veszek vagy új tárgyakra becserelem.
Különlegességek divatos női órákban és ékszerekben.
Midőn biztosítom a n. é. közönséget a legszolidabb
kiszolgálásról, b. pártfogásukat kéri

VIDOR MANÓ órás- és ékszerész

Makó, (főter) az „Otthon“-kávéház mellett.

- 14 -

- A bárónak pénzre van szüksége s nem nyúj-
hatja hosszúra a tárgyalásokat . . . A villa pedig
már régóta szemét szurt az érsek ő eminenciájának,
ki szeretne papnevelő intézetet theológiai kollégiummal
felállítani benne. Sőt azt is mondom, hogy a vicariusát
már meg is bizta, hogy beszéljen e dologban a báró-
val. És ez már meg is tette volna, ha a nagyhéti
teendők nem gátolták volna benne . . .

A káptalan hajlandó lenne egész százezer lírát
fordítani rá, mert a villa fekvése kitűnő, sem nagyon
messze, sem nagyon közel a városhoz és olyan, hogy
ő eminenciája nyaralásra is teljesen használhatja. Ha
tehát sikerül fehér vasárnapig annak rendje és módja
szerint megkötnöm a szerződést, mint a fekvőség tu-
lajdonosa s miután még a Spiano márki jelzalogát is
kifizettem, kezemben tartom a nyelet, mint mondani
szokták. Harminc és tiz az negyven; negyvenezer lira
kiadás, mely nekem rövid pár nap alatt ezreket hozhat
be. És ha mindjárt 50.000 kellene is rá fordítanom,
még mindig kapitális üzlet lenne.

Ki e pillanatban bekukkanthatott volna abba az
elzárt, sötét oduba, melyben minden nyomor és piszok
a legaljasabb zsugoriságról tanuskodott, világítani lát-
hatta volna a vén barát lelkét mint lidércfényt éjfélén-
kint.

Kezeit dörzsölgetve tárta maga elé az előnyöket,
melyeket a kiszámítottakon fölül még kicsikarhatott. Az
érsektől talán még 120.000-et is ki lehetett volna saj-
tolni, nem tekintve az apró kellékes előnyöket, minő
az életfogytig való lakás a házban, koszt a refektóri-
umban, ingyen agynemű, élethosszig tartó misézés a
házi kápolnában.

- 15 -

A márkinál és nézhetett ki valami. Ha amugy iga-
zán meggyőzően festi előtte a báró kétségbeesett hely-
zetét, a márki talán kisebb összeggel is megelégszik;
valamint a Sacro Monte kanonokját is arra bírhatja
eshetőleg a tekintet egy lélek megmentésére, hogy jo-
gaiból valamit engedjen . . . egy részletösszeggel be-
érje és a tizenötezerből fenmaradó összegre Isten ne-
vében keresztet vessen.

Minden oldalon látta Cyrillo pater a vetését nőni
és süthalarca az egyetlen kis ablak fakó fényében el-
kezdett ragyogni és csillogni, mint régi aranypénz. A
bárónak, nos, annak nem maradt más hátra, mint min-
denre igent mondani. Rá nézve az állott: Madár za-
bálj vagy dögölj meg!

Elővett egy gazdag fóliánst, a nagy aquinó szt.
Tamásnak egy „Summa Theologica“-ját, melyet doboz
gyanánt használt és elkezdte sárga körmeivel a lapo-
kat forgatni, melyeken követelése feljegyezve voltak s
közben gondolkozott fölötte, melyek volnának tüstént
behajthatók és melyek régi üzlettársára, a zálogköl-
csönző Creschellóra forgathatók.

Pénzszomjjal a tekintetében nézte át kötvényeinek
a jegyzékét: állami járadékokat, földhitelpapírokat, a
nápolyi bank részvényeit, a lóvasut papírjait, a déli
vasut kötvényeit és más mindenfélét.

Egy helyen egy egész része ki volt szakítva a
könyvnek, az, ahol Angelicus doktor a „Habitus ope-
rativus“-ról beszél és az üres tér mindenféle adóslé-
velekkal, nyugtákkal, zálogjegyekkel, váltókkal, utalvá-
nyokkal s más efélékkel volt kitöltve.

Ezt a fascikulust kivette és gondosan összekötötte

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

KÖNYVNYOMDA.

Készülnek :

Rovatos ivék,
Számlák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett müintézetét, mely a modern technika vívmányai szerint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Készülnek :

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hírlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevél,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Tévedések elkerülése végett kérem a nagyérdemű vevőközönséget, hogy a jelzett címre ügyelni sziveskedjenek.

„ORANGYAL“ disztemetkezési vállalat

Makó, Dessewffy-tér 4. szám. 00
(Kenyérpiac, főgimnázium mellett,
Tökey-féle házban). 0 0 0 0 0 0

Van szerencsém Makóváros és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy a Dessewffy-tér 4. sz. a. (Kenyérpiac, főgimnázium mellett, Tökey-féle házban) a mai kor igényeinek megfelelő

disztemetkezési vállalatot

rendeztem be, hol „Orangyal“ cég alatt fogom vezetni. — Felhívom a n. é. gyászoló feleknek szives figyelmüket, hogy „Orangyal“ disztemetkezési vállalatomban bárki is a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig bevásárolhat és továbbá még arra is felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy „Orangyal“ disztemetkezési vállalatomat a mai kornak megfelelően rendeztem be, hogy bármi is, ami előforduló gyász eseteknél csak szükséges, az nálam mindenkor beszerezhető, miért is üzletemben tartok mindenféle nagyságu és színezésű érc-koporsót, azonkívül minden festésű fa-koporsókat, valamint behuzott fehér- és színes selyemmel, bársonnyal, brockát- és sima atlasz szaténokkal és polituros tölgya-koporsókat, egyszersmind tükörfényes nickel érccel behuzott és színezett köves koporsókat stb. Szóval újabbnál újabb festésű és behuzatu koporsókat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig készítek el és mindenkor a legolcsóbb versenyáron. Kész szemfedők, párnák, madracok és kész halotti ruhák minden színben és nagyságban üzletemben kaphatók.

Fejfék és sirkeresztek minden nagyságban. Szenfedők atlasz selyem, gáz, dusches, bobinet és Pougé, brockát és sima atlasz szatén, perckál, valamint templom oltári csipkékből. — Minden minőségű és színezésű sirkoszoru-szallagok, szóval minden, ami a temetéshez szükséges és így lehetővé teszem, hogy a nagyérdemű gyászoló közönségnek a legolcsóbb áron számíthatok, eltekintve mindent, mivel semminemű fáradságot, készítemi díjat fel nem számítok, mivel mindent saját magam készítek el. — Magy és dus választékban tartok érc, müvirág, élő preparált sirkoszorukat minden szín- és nagyságban, valamint külön megrendelésnél élő virágokból is készítek. — Végül felemlítem a nagyérdemű gyászoló közönségnek, hogy mindennemű gyászkelméből is dus raktárt tartok és gyász esetek bevásárlásánál mélyen leszállított áron számítok gyászruhának valót és fekvte gyász-selyem-, szövet- és ternókendőket, valamint fekete szélű gyász zsebkendőket, gyászfátyolokat azért, hogy vevőimnek kedvezhesek és hogy mindazok, kik »Orangyal« disztemetkezési vállalatomat bármikor előforduló gyász esetekben felkeresik, bizalommal és a legnagyobb megelégedésükkel távozhassanak el a nagyérdemű gyászoló felek üzletemből.

Hullaszállítást és exhumálást az ország bármelyik részéről elvállalok.

Előforduló gyász esetekben kérve a nagyérdemű gyászoló vevőközönségnek becses párfogásukat, mély tisztelettel:

„Orangyal“ disztemetkezési vállalat,

özv. G Y U R I K L A J O S N É tulajdonos.

Előforduló gyász eseteknél meghívásra házhoz is kimegyek. — Kis temetéseket 5 koronától feljebb, nagy temetéseket 20 koronától feljebb.

Elvállalok temetéseket a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig gyorsan és pontosan, szolid áron.

Egyszerű és pompa-diszravatalozásért és gyász kocsjaimért külön díjat nem számítok fel.

Üzleti kiszolgálásra felvétetik

két leány

Iritz Sámuel özvegy cégnél.

Kiadó ház.

Lonovics-sugáruton épült új házam, melyben van három szoba s előszoba a szükséges mellékkel, november 1-től kiadó.

Dr. Kiss Pál
ügyvéd.

Föld-eladás.

Az ókortyogói csőszház mellett 800 négyszögöl szőlőföld, a lesibe pedig Pap János ur szomszédságában 300 négyszögöl föld eladó. — Értekezni lehet özv. Erdei Miklósnénál, (Lonovics-sugárut 2941. sz. a.)

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar **a Makói Független Ujság** hirdetései útján.

Rikkancsok felvétetnek a kiadóhivatalban.

Vöröshagymamagot,
petrezselyemmagot,
valamint egyéb magvakat
a legmagasabb
áron vesz

Mandl Zsigmond

MAKÓ.

Rémitő

sok pénzt adnak hölgyeink szövetre, holott, ha ruháikat szakembernél csináltatják, a fele fazon díjat megtakaríthatják a szöveten.

Tegyen kísérletet Katona András női-szabónál, aki most jött haza Budapestről, ahol a

legmodernebb szabászatot és a legjobb izlést sajátította el.

Egy próbarendelés mindenkit meggyőz, hogy kevés szövetből a legdivatosabban és legolcsóbban készíthetünk speciálisokat.

Magamat a n. b. hölgyközönség pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel:

Katona András

Makó, (Stentzky-ház.)

Varró- és tanuló leányok felvétetnek.

A Komlósi-utfélen

hét hold

pusztai szántóföld, Szentpéteri Pál szomszédságában eladó.

Értekezni lehet

Erdei Jánossal

a pusztán, 60. szám alatt.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

A vevőközönség figyelmébe.

Ha szép, jó- új árut olcsóért akar vásárolni, úgy ne mulassza el az olcsóságáról híres „Mengasszonyhoz“ címzett **rőfös- és divatáru üzletet** felkeresni a Dessewffy-téren, Makói Ujság bérházában, (püspökkertel szemben). ahol minden e szakmába vágó cikkek igen izlées választékban kaphatók és így mindenki saját érdekében cselekszik ha ruha szükségletét a fent nevezett cégnél szerzi be.

Egy próba vásárlás mindenképp meggyőz.

Szilid árak.

Valódi márványból készit sirköveket

Glück Lajos,
kőfaragó
(1) Makó, Szegedi-utca.

Ahol a sirkövek faragásáról és teljes készítéséről mindenki bármikor meggyőződhetik.

Raktáromon mintegy 500 darab áll választékul.

Legújabb angol szabás!

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű helybeli és vidéki uriközönséget, hogy az őszi és téli áruim megérkeztek.

Legfinomabb angol-, skot- és honi gyártmányok nagy választékban.

Ujjonnan s modernnül berendezett szabó-műtermemben, ahol csakis legújabb divat szerint és legjutányosabb árak mellett készülnek, u. m.:

szalon-, utcai- és sport öltönyök, felöltők, télikabátok, stb. stb.

Az uri közönség becses pártfogását kérve, — kiváló tisztelettel

Ifj. ANTAL JÓZSEF
Makó, Dessewffy-tér 13. sz., (Makói Ujság bérpalotájában).

Pontos és szilid kiszolgálás!

Ibolya-cräm, Ibolya-szappan, Ibolya-puder, legjobb hatásu arc és kéz-finomító szerek.

Egyedül kaphatók:

VÉBER & BÁRÁNY

„Az Isteni gondviseléshez“ címzet gyógyszerárában.

Makó, Szegedi-utca.

Ára: Ibolya-cräm 1 korona.
Ibolya-puder 1 korona.
Ibolya-szappan 70 fill.

Nagy raktár mindenemű engedélyezett különlegeségekből, kötszerek, gumi-cikkek és illatszerekben. (5)